

หัวข้อวิทยานิพนธ์	บทบาทของเจ้าพนักงานในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต
ชื่อผู้เขียน	ธารทิพย์ ภูเดช
อาจารย์ที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ธาณี วรภัทร์
ปีการศึกษา	2558

### บทคัดย่อ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาถึงบทบาทของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (คณะกรรมการ ป.ป.ช.) ในการดำเนินคดีอาญากับผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองและเจ้าหน้าที่อื่นของรัฐ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2554 กำหนดให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจในการไต่สวนข้อเท็จจริงหรือสอบสวนคดี และสรุปสำนวนพร้อมความเห็นส่งไปยังอัยการสูงสุดเพื่อฟ้องคดีต่อศาล หากสำนวนการไต่สวนข้อเท็จจริงของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ยังไม่ครบถ้วนสมบูรณ์ อัยการสูงสุดมีอำนาจแจ้งไปยังคณะกรรมการ ป.ป.ช. โดยตั้งคณะทำงานร่วมระหว่างคณะกรรมการ ป.ป.ช. และอัยการสูงสุดฝ่ายละเท่ากัน แล้วรวบรวมพยานหลักฐานให้อัยการสูงสุดต่อไป หากคณะทำงานทั้งสองฝ่ายไม่อาจหาข้อยุติเกี่ยวกับการดำเนินการฟ้องคดีได้ คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจฟ้องคดีเองได้หรือแต่งตั้งทนายความฟ้องคดีแทน

การไต่สวนข้อเท็จจริงเป็นกระบวนการหลักในการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. และเป็นกระบวนการที่มุ่งหมายให้นำไปใช้ดำเนินการป้องกันและปราบปรามการทุจริตกับเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองทั้งหลาย เป็นกระบวนการที่มีผลกระทบต่อความยุติธรรมทั้งระบบเป็นอย่างมาก

การไม่เป็นกระบวนการเดียวกันของการสอบสวนฟ้องร้อง กล่าวคือคณะกรรมการ ป.ป.ช. ทำหน้าที่ในการไต่สวน พนักงานอัยการทำหน้าที่ในการฟ้องร้อง โดยไม่ได้เข้าไปมีส่วนร่วมทำการไต่สวนหรือสอบสวนกับคณะกรรมการ ป.ป.ช. ตั้งแต่เริ่มต้นคดี ซึ่งไม่สอดคล้องกับระบบสากลที่พนักงานอัยการจะรับผิดชอบในการดำเนินคดีทั้งในชั้นเจ้าพนักงาน และในชั้นศาลอย่างสมบูรณ์ ทำให้เกิดปัญหาข้อไม่สมบูรณ์ในสำนวนการไต่สวนข้อเท็จจริง ส่งผลกระทบต่อขั้นตอนการดำเนินคดีในชั้นอัยการ และศาล ดังนั้นจึงควรกำหนดให้พนักงานอัยการเข้าร่วมในการไต่สวนข้อเท็จจริงกับคณะอนุกรรมการไต่สวนตั้งแต่เริ่มคดี จะทำให้ลดการตั้งข้อไม่สมบูรณ์ และทำให้การดำเนินคดีมีความรวดเร็ว อันนำไปสู่การอำนวยความยุติธรรมให้กับประชาชนได้อย่างแท้จริง

ในกรณีที่ไม่อาจหาข้อยุติเกี่ยวกับการฟ้องคดีได้ คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจดำเนินการฟ้องคดีเอง หรือแต่งตั้งนายความให้ฟ้องคดีแทนก็ได้ นั้น เห็นว่าหากคณะกรรมการ ป.ป.ช. ฟ้องคดีไปทั้งที่สำนวนการไต่สวนยังไม่ครบถ้วนสมบูรณ์ และต่อมาศาลพิพากษายกฟ้อง จะทำให้กระทบกระเทือนสิทธิเสรีภาพของผู้ถูกกล่าวหา เป็นการกระทำที่ผิด “หลักการตรวจสอบ” ซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญและเป็นหลักการดำเนินคดีอาญา และกรณีการตั้งนายความฟ้องคดีแทนนั้น ทำให้เกิดความสับสนเปลืองภาษีของรัฐ ซึ่งค่าใช้จ่ายในการจ้างนายความมีจำนวนสูงมาก ดังนั้นจึงควรให้พนักงานอัยการเพียงองค์กรเดียวฟ้องคดีต่อศาล ซึ่งมีความสอดคล้องกับหลักการดำเนินคดีอาญาโดยรัฐ และองค์กรอัยการของประเทศไทยนั้น กฎหมายบัญญัติให้มีพนักงานอัยการไว้เป็นนายแผ่นดิน และเป็นผู้ดำเนินคดีแทนรัฐ ทำหน้าที่ฟ้องคดี โดยที่ไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายสูง ดังเช่นที่กรณีแต่งตั้งนายความเพื่อฟ้องคดีแทน

Thesis Title: The Roles of the Governmental Authorities in Anti-Corruption  
Author: Thanthip Phudet  
Thesis Advisor: Assistant Professor Dr. Thani Woraphat  
Department: Law  
Academic Year: 2014

### ABSTRACT

This thesis aims to study the roles of the National Anti-Corruption Commission (the “NACC”) in prosecuting politicians and other governmental authorities for criminal cases. According to the Constitutional Act on Anti-Corruption B.E. 2542 as amended (second draft) B.E. 2554, the NACC has the authority to examine, investigate and submit the summary of the case file with opinions to the supreme public prosecutor for prosecution. If the NACC’s investigation case file is not complete, the supreme public prosecutor is empowered to notify the NACC and set up a mutual working group co-operated between the NACC and the supreme public prosecutor to further investigate the case and submit a report to the supreme public prosecutor. If the mutual working group cannot agree on the prosecution, the NACC can bring the case to court by themselves or appoint a lawyer to act on their behalf.

Investigating the fact of a case is the main duty of the NACC which aims to protect and suppress corruption of public authorities and politicians. The investigation procedure is therefore highly significant to bring justice to the system.

The non-concurrence of investigation and prosecution, i.e. the NACC have their duty to investigate while the public prosecutor have their role in prosecution without co-operation with the NACC in investigation from the beginning of the case, is inconsistent with the international standard that the public prosecutors are responsible for prosecution both in the level of prosecuting and in court. As a result, it could cause the problem of incomplete charges which is detrimental to the prosecution and judicial procedure. Thus, the public prosecutor should co-operate with the NACC in the investigation from the beginning which would reduce the possibility of incomplete charges and speed the prosecution process for the public justice.

In case where it is not agreed about the prosecution and the NACC is empowered to prosecute by themselves or appoint a lawyer to act on their behalf, if the NACC prosecute while the case file is not complete and the court consequently dismisses the case, this would affect the rights and freedom of the alleged. It would infringe the “doctrine of inspection” which is a fundamental doctrine of criminal law procedure. Besides, appointing and hiring a lawyer to act on their behalf is an expense of public expenditure which is usually very high. The public prosecutor sector should therefore be the only entity to prosecute the case to court. This is also consistent with the doctrines of criminal procedure. The law imposes that public prosecutors are the lawyers of the State and act on behalf of the State without excess expense comparing to the case of appointing a private lawyer.